

**JEDEN
SVĚT**

**MEZINÁRODNÍ FESTIVAL
DOKUMENTÁRNÍCH FILMŮ
O LIDSKÝCH PRÁVECH**

ZÁVĚREČNÁ

ZPRÁVA

2021

www.jedensvet.cz

OBSAH

Úvodní slovo	4
Čísla	5
Téma Jednoho světa 2021: Vypadáváš.	6
Kampaň a vizuál.	7
Jeden svět online.	8
Jeden svět živě	9
Jeden svět ve venkovních a vnitřních kinech	10
Jeden svět v regionech	11
Jeden svět na školách	12
Program	13
Vítězné filmy	15
Poroty	19
Výběr hostů	21
Doprovodný program	22
Virtální realita	24
Homo homini	25
Ohlasy.	26
Jeden svět pro všechny.	27
Jeden svět v Bruselu	28
Promítej i ty	29
Jeden svět 2022	31

ÚVODNÍ

SLOVO

*Milé divačky, milí diváci, partneři, přátelé
a podporovatelé Jednoho světa,*

*23. ročník festivalu dokumentárních filmů
o lidských právech Jeden svět se nám po-
dařilo uskutečnit ne v jedné, ale hned v ně-
kolika podobách. Kvůli nejisté pandemické
situaci jsme se rozhodli přesunout festi-
val výjimečně na květen a doufali jsme,
že se nám podaří být také alespoň trochu
fyzickým festivalem. Nakonec nám bylo
umožněno setkat se nejen ve virtuálním
světě prostřednictvím živých streamů, ale
i v letních a nakonec i ve vnitřních kinech
po celé České republice. Jednou z nových
částí festivalu bylo umístění všech roční-
kových filmů na nově vzniklou VOD plat-
formu Jeden svět online. Tu mohou diváci
a divačky využívat i v průběhu roku, najdou
tam totiž to nejlepší z jednosvětích doku-
mentů za posledních deset let.*

*Při výběru hlavního festivalového tématu
jsme se shodli, že Jeden svět musí jako
vždy reflektovat aktuální dění doma i ve
světě. Nejpálčivějším problémem podle nás
bylo, jak probíhající pandemie a přesun dění
do digitálního světa zvýraznily společenské
nerovnosti. Přemýšleli jsme, jak moc máme
tuto transformaci našich životů v práci, ve
škole nebo v rodině pod kontrolou a do jaké
míry jsme už v rozjetém vlaku, který ne-
jde zastavit. Právě proto jsme zvolili motto
Vypadáváš, které tuto dobu reflektuje.*

Děkujeme za Vaši podporu.

*Vážíme si toho a těšíme se na budoucí
spolupráci.*

Ondřej Kamenický

ČÍSLA

19 133

diváků a divaček
filmů online
a fyzicky

promítli jsme

101 filmů

filmy doprovodilo

60

pofilmových debat

3132

lidí sledovalo debaty
v rámci Jednoho
světa živě

školních projekcí se
zúčastnilo

8186

žáků, studentů
a jejich vyučujících

18

měst se zapojilo
do Jednoho světa
v regionech

2043

lidí v regionech
přišlo na projekci

75

mezinárodních
hostů - režisérů,
protagonistů,
lidskoprávních
aktivistů
a organizátorů
mezinárodních
festivalů

4

projekty virtuální
reality

15

tematických
kategorií

31 773

sledujících na
Facebooku

4 653

fanoušků na
Instagramu

3065

sledujících na
Twitteru

TÉMA

JEDNOHO

SVĚTA 2021:

VYPADÁVÁŠ

Internetové připojení, zapnuté webkamery, neustálé klikání myši a snaha alespoň na chvíli vidět ty, kteří jsou na druhé straně obrazovky. „**Vypadáváš**“ se stalo jedním z nejčastějších slov, která provázejí setkání lidí zprostředkovávaná technickými možnostmi internetu. **Je to upozornění na slabé připojení, na technické obtíže, které negativně vstoupily do komunikace umožněné technologiemi.** Zároveň označuje i situaci, ve které se spousta lidí po začátku pandemie ocitla. Kdo vypadává pouze z videokonferencí

a kdo z běžného života? **Jaké výzvy s sebou přinesl přechod do online prostředí a jaké je naše místo v nové realitě?** Tím se zabýval dvacátý třetí ročník Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět. Hlavní ročníková kategorie „Vypadáváš“ nabídla filmy, které se zabývají nerovností přístupu k online informacím, závislostí na internetu, manipulací ve virtuálním prostředí nebo tím, jak technologie přebírají lidské předsudky do svých algoritmů a přenášejí je do nových oblastí.

KAMPAŇ A VIZUÁL

Festivalovou kampaň připravilo už počtvrté **Studio MT (Matyáš Trnka ve spolupráci s Matějem Růžičkou)**. Různě vypadávající postavy na videokonferencích, které suplovaly fyzické setkávání se, jsou hlavním motivem letošního vizuálu. Zamrzlé obličeje na obrazovkách, zvuk klikání a nadávek, ale zároveň i vyčerpanost, která online

fungování provází, jsou zachyceny na třech různých variantách vizuálu. Zářivé, pro někoho možná až agresivní barvy naléhavost tématu podtrhují a zároveň jsou i snadno rozpoznatelné pro osoby se zrakovým omezením.

JEDEN

SVĚT

ONLINE

Když před tříadvaceti lety festival Jeden svět vznikl, bylo moderní mít počítač s operačním systémem Windows 98 a do založení Facebooku zbývalo dlouhých pět let. V roce 2021 nám moderní technologie umožnily přenést takřka celý festival do virtuálního světa. **Jednou z cest, jimiž jsme se v době globální pandemie koronaviru vydali**, bylo vytvoření nové celoroční online platformy pro sledování dokumentů o lidských právech z celého světa – **Jeden svět online**.

Ve spolupráci s technologickou firmou **Prozeta** vznikl distribuční kanál s vybranými festivalovými dokumenty z posledních deseti festivalových ročníků. Během trvání festivalu pak na něm byly k zakoupení a zhlédnutí všechny filmy z aktuálního ročníku festivalu. To umožnilo divákům a divačkám sledovat dokumenty o lidských právech bezpečně z domova.

Filmy 23. ročníku byly na platformě k dispozici **od 20. 5. do 6. 6.**, všechny byly opatřeny českými a anglickými titulky a vybrané měly také audiopopis a popisné titulky pro neslyšící a nedoslýchavé. Jeden svět online navíc konečně zcela propojil publikum Jednoho světa napříč **Českou republikou**. Lidé z Poličky, Brna i Pardubic si díky Jednomu světu online mohli poprvé

výbírat filmy z celého programu. Díky systému hodnocení mohli diváci a divačky stejně jako v předešlých letech vybírat Diváckou cenu festivalu.

JEDEN

SVĚT

ŽIVĚ

Studio **Jeden svět živě** vysílalo od 10. do 19. května projekce filmů a pofilmových debat nejen s filmovými tvůrci a tvůrkyněmi. **Vysílalo se jak z Prahy, tak z řady dalších měst, kde si organizátoři a organizátorky vytvořili vlastní studia.**

Dopolední program od 10 hodin byl každý všední den zaměřen na vzdělávání a byl připravován ve spolupráci s JSNS.cz,

vzdělávacím programem společnosti Člověk v tísni.

Celkem proběhlo osm dopoledních debat o filmech a lidských právech pro studenty, studentky i celé rodiny. Tento programový blok otevřelo povídání o současné nedemokratické Číně se sinoložkou a analytičkou projektu Sinopsis Kateřinou Procházkovou a uzavřela jej debata o opozičních silách v Rusku s novináři Ondřejem Soukupem a bezpečnostním analytikem Davidem Stulíkem. Kromě toho se debaty věnovaly například kyberšikaně, tomu, jak zvládat odloučení a vztahy na dálku, či tomu, jak pomocí výtvarného umění a komiksu otevřít palčivá témata dneška.

Odpoledne a večer pak studio Jeden svět živě vysílalo každý den ve třech časových oknech vybrané filmy 23. ročníku festivalu, rovněž následované pofilmovými debatami, nejčastěji s režiséry či režisérkami. Řada projekcí byla tlumočena do českého znakového jazyka, opatřena popisnými titulky pro neslyšící a nedoslýchavé nebo simultánním přepisem.

Ze studia Jeden svět živě vysílal festival také zahájení a slavnostní předání lidskoprávní ceny Homo Homini a na závěr vysílání pak předávání festivalových cen.

JEDEN SVĚT VE VENKOVNÍCH A VNITŘNÍCH KINECH

Spolu s rozvolňováním vládních opatření spojených s koronavirem se **během 23. ročníku festivalu ukázalo jako možné promítat filmy nejprve pod širým nebem** – v letních kinech či autokinech – a na závěr také v klasických vnitřních kinech. Organizační tým Jednoho světa byl na tuto situaci připraven a **od 20. května začal promítat dokumenty** – především premiéry českých filmů, ale nejen je – **v letních kinech a autokinech**. V Praze se podařilo

úspěšně uskutečnit projekce v Kasárnách Karlín, DOXu, Klubovně, v zahradě Kinských a v autokině Strahov. V červnu, **na samotný závěr festivalu, se Jeden svět v Praze vrátil také do kina Lucerna a do Městské knihovny**.

Všechny projekce probíhaly za přísného do-
držování všech hygienických opatření, aby
byla zajištěna maximální bezpečnost publi-
ka i organizačního týmu.

JEDEN

SVĚT

V REGIONECH

Festival Jeden svět se koná v regionech po celé České republice. Diváci se tak i letos, v době stále platných nouzových opatření, mohli festivalu účastnit v mnoha českých, moravských i slezských městech. Lidskoprávní dokumenty zhlédly stovky lidí od Karlových Varů až po Třinec.

V letošním roce se filmy díky Jednomu světu online dostaly k divákům a divačkám po celé České republice.

Diskuze o důležitých společenských tématech prostřednictvím online streamů v programu Jeden svět živě se rovněž vysílaly z různých regionálních měst. Regionální festivaly by nemohly fungovat bez dobrovolného úsilí a angažovanosti místních spolupracovníků a spolupracovnic, kteří se aktivně zajímají o to, co se děje kolem nich, a mají energii a odhodlání přinést festivalová témata také do svých měst.

JEDEN

SVĚT

NA ŠKOLÁCH

Filmové projekce a debaty na školách jsou neoddělitelnou součástí festivalu. V letošním roce se konaly v online prostředí, kde je vyučující mohli využít při distanční výuce, a studenti, studentky, ale i celé rodiny se mohli dívat na vybrané filmy a zapojovat se do diskuzí o důležitých lidskoprávních tématech. Záznamy debat zůstávají i po festivalu k dispozici na portálu [JSNS.CZ](https://jsns.cz).

SOUTĚŽNÍ KATEGORIE

Mezinárodní soutěž

To nejlepší z aktuální světové dokumentární produkce je tradičně k vidění v Mezinárodní soutěži. V té se nacházejí nejnovější dokumenty, které v sobě snoubí tematickou důležitost a výlučné formální zpracování. Výběr klade důraz také na geografickou pestrost.

Máte právo vědět

Soutěžní sekce tradičně rozkrývá případy porušování lidských práv, o kterých stojí za to vědět, přestože se o nich většinou v médiích nedočtete. Klíčové pro uvedené filmy jsou silné aktivistické postavy, prostřednictvím jejichž příběhů se dozvídáme cenné detaily o aktuální situaci v různých zemích světa.

Česká soutěž

Tuzemská soutěžní kategorie si letos prošla několika ekvilibristickými výkruty. Vidina fyzického festivalu, k níž směřovalo počáteční plánování letošního ročníku, se jevila jako skvělý startovací bod pro mnohé dlouho očekávané české dokumenty. Avšak jak konec pandemie a s ním i možnost fyzických kinoprojekcí zůstávaly v nedohlednu, obavy z nevyhnutelného

online festivalového uvedení mnohé filmaře zastavila v rozletu a autoři se raději rozhodli premiéry svých filmů odložit na pozdější část roku, až se plně otevrou kina. I přesto Jeden svět nabídl několik mimořádných nových snímků od odvážných filmařů a filmařek, kteří se nebáli své filmy vypustit ven i v těchto těžkých časech.

TEMATICKÉ KATEGORIE

Vypadáváš

Letošní hlavní tematická kategorie odrážela realitu, kterou mnoho z nás v pandemickém světě zažívalo denně. Zatímco někoho život online pohlcuje víc a víc, jiní k němu nemají dostatečný přístup anebo se ho dobrovolně neúčastní. Z různých důvodů někteří z nás už téměř rok z online prostředí, kam se přesunula většina běžného života, vypadávají.

Ruský standard

Kategorie se snažila přinést plastický obraz země, o kterou má české filmové publikum tradičně velký zájem. Výběr filmů nebyl veden snahou upevnit obvyklé stereotypy o Rusku, ale snahou ukázat, jak Rusové a Rusky žijí dnes, tedy jaký je současný ruský standard. Filmy pokryly jak vnitropolitickou situaci, tak život obyčejných lidí z různých částí země.

Sex náš vezdejší

„Chléb náš vezdejší...“ – slova nejznámější křesťanské modlitby jsou jednou z nejopakovanějších duchovních i světských manter. Vyzývá k ukojení jedné ze základních lidských potřeb (hladu) a málokomu na tom přijde něco znepokojivějšího. Zato o uspokojování sexuální potřeby se toto ani ve 21. století říct nedá. Přitom ji stejně jako potřebu jídla máme každý a stejně výrazným způsobem rámuje naše životy. A tak se Jeden svět s nadsázkou a symbolicky díky této nové ročníkové kategorii modlil za účinnější osvětu v otázkách sexuálního života.

Stáří vpřed!

Mládí si nepřipouští, že jednoho dne neodvratně zmizí. I to je možná jedním z důvodů, proč senioři, ač tvoří okolo šestnácti procent obyvatelstva České republiky, představují sociální skupinu, od které společnost stále tak trochu odvrací zrak a uvažuje o ní často prostřednictvím stereotypů. Racionálně chápeme, že pandemie učinila ze seniorů nejohroženější skupinu, co ale víme o tom, jak jejich život ve skutečnosti vypadá?

Cesty ke svobodě

Sekci tvoří filmy odehrávající se v zemích s nedemokratickými režimy a také z oblastí, kde pracuje Člověk v tísni – ať už jde o humanitární a rozvojovou pomoc, anebo podporu lidskoprávních aktivit.

Zemětaje

Otázky po environmentální rovnováze si festival Jeden svět klade každoročně. Loni se z tradiční kategorie Zemětaje dokonce stala sekce ročníková. I letos festival nabídl průřez mnoha tématy, které se vztahují k ekologii, přírodě a udržitelnému životu.

Ať žije život!

Každoroční sekce Ať žije život! představuje oázu oddechu v našem programu. Věnuje se filmům, které vyprávějí příběhy nevšedních zálib a alternativních životních směrů, kterými se může ubírat život mimo definované škatulky.

Panorama

Kategorie Panorama představuje ty nejúspěšnější dokumentární filmy, které uvedly a ocenily vyhlášené zahraniční

festivaly, jako jsou Sundance, Berlinale, Hot Docs, CPH:DOX nebo IDFA.

Krátce a výstižně

Kromě celovečerních dokumentů Jeden svět i letos nabídl lidskoprávní audiovizuální obsah v krátkometrážním balení. Krátké dokumenty byly sestaveny do tří pásem, dvou tematických po třech filmech a jednom průřezovém po pěti.

Jeden svět interaktivně

Pobyty ve virtuálních světech mají lidé po celém světě za poslední dobu tak akorát dost. Nekonečné online konferenční hovory a všudypřítomné obrazovky mobilních telefonů se staly naší nemesis, před kterou unikáme ke stromům, keřům a rybníkům.

Jeden svět dětem

Jeden svět nezapomíná ani na malé diváky a divačky. V kategorii Jeden svět dětem představil filmy natočené s ohledem na školní věk dětí. Šlo o krátké dabované snímky, díky kterým se školáci a školáčky seznámí se svými vrstevníky z celého světa.

VÍTĚZNÉ

FILMY

Vyhlášení oceněných filmů 23. ročníku festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět proběhlo 19. května online na sociálních sítích festivalu a platformě Jeden svět online. Porotci a porotkyně soutěžních kategorií se nepotkali fyzicky tváří v tvář, ale

o dokumentech rokovali, jako by se znali odjakživa. Setkání nad filmy v kategoriích Mezinárodní soutěž, Česká soutěž a Máte právo vědět totiž stejně jako první část festivalu probíhala online.

MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ

Cena za nejlepší film

Z deště pod okap

r. Alina Gorlova

Ukrajina, Lotyšsko, Německo, Katar, 2020

ZDŮVODNĚNÍ POROTY: „Dokonale vystavený příběh nádherně nasnímaný černobílou technikou je uvážlivě dramaticky rozčleněný do devíti kapitol. Obdivovali jsme, jak pečlivě, důsledně a promyšleně buduje postavy a jejich příběhy. Film je znamenitou ukázkou všech aspektů filmové práce.“

MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ

Cena za nejlepší režii

O muži, který hledal svého

r. Delphine Deloget a Stéphan Correa
Francie, Slovinsko, Kosovo, Srbsko,
Montenegro, 2021

ZDŮVODNĚNÍ POROTY: „Tento film je působivým příběhem oddaného otce, který navzdory tragickým okolnostem nepřestává milovat své dítě a dál mu na něm záleží. Příběh nám také přibližuje atmosféru života v dnešní Číně. Režisérům se podařilo obě dějové linie organicky propojit a vytvořit ucelený a emocionální příběh.“

Zvláštní cena za režii

Kuráž

r. Alaiaksej Paluyan

Německo, Bělorusko, 2021

ZDŮVODNĚNÍ POROTY: „Porota se rozhodla udělit zvláštní uznání filmu, který dokumentuje zápas běloruského lidu o demokracii a současně také umělce z divadelního souboru. Oceňujeme odvahu, která byla nutná před kamerou i za kamerou. Zvláštní cenu Mezinárodní poroty za režii získává Aliaksej Paluyan za film Kuráž.“

MÁTE PRÁVO VĚDĚT Nejlepší film

Jedním dechem

r. Nanfu Wang
Čína, USA, 2021

ZDŮVODNĚNÍ POROTY: „V dokumentu vyplývá na povrch celá řada otázek, které souvisejí s lidskými právy, včetně práva vědět a práva na zdraví a mnoha dalších. Vnímáme ho jako film, který vyzývá k zamyšlení a umožňuje nám, divákům, přehodnotit úlohu vlády při prosazování a ochraně lidských práv a vztah mezi vládou a občany v post-covidovém světě.“

MÁTE PRÁVO VĚDĚT Zvláštní cena poroty

Naše svoboda

r. Celin Escher
Švédsko, Salvador, 2020

ZDŮVODNĚNÍ POROTY: „Rádi bychom udělili zvláštní uznání filmu, který je příběhem skutečné síly a boje za lidská práva zejména (ale nejen) žen. Ohromila nás vnitřní síla a přesvědčení, že spravedlnost existuje. Chceme upozornit na strašlivé zacházení s lidmi ve věznicích, ke kterému dochází i v 21. století. Film nás zaujal, protože jsme se dokázali vcítit do protagonistek prostřednictvím jejich hluboce osobních příběhů bezpráví. V 21. století bychom měli být v určitých věcech schopní nastolit stejnou spravedlnost pro všechny v každém národě a posunout se dál.“

ČESKÁ SOUTĚŽ Cena za nejlepší film.

Bílá na bílé

r. Viera Čákanyová
Česká republika, Slovensko, 2020

ZDŮVODNĚNÍ POROTY: „Porota ocenila dokument jako originální, inovativní film s přesahem, který se nejen působivě vyjadřuje k environmentální krizi, ale připomíná také bezvýhradnou krásu tohoto světa a upozorňuje, že každá krize je krizí vědomí.“

Zvláštní cena poroty

Bydlet proti všem

r. Tomáš Hlaváček

Česká republika, Slovensko, 2021

ZDŮVODNĚNÍ POROTY: „Porota na dokumentu ocenila zachycení snahy změnit systém s cílem zlepšit životní podmínky obyvatel Brna.“

CENA REGIONÁLNÍ POROTY

Naše svoboda

r. Celin Escher

Švédsko, Salvador, 2020

ZDŮVODNĚNÍ POROTY: „Emotivní dějová linka uceleně staví příběh bezpráví s vyhlídkou pozitivního konce a vypráví jej na pozadí úžasných obrazů ať už tváří lidí, města či salvadorského venkova. Ani v jednadvacátém století není svoboda a spravedlnost samozřejmostí a je nutno za ně bojovat.“

DIVÁCKÁ CENA

KRTEK

r. Mads Brügger

Norsko, Dánsko, Velká Británie, Švédsko, 2020

Diváckou cenu, o níž rozhodují diváci a divačky hlasováním, získal snímek Krtek – dokument o Severní Koreji, který byl natáčený v utajení deset let.

POROTY

Porota Mezinárodní soutěže

V porotě Mezinárodní soutěže zasedl francouzský režisér a producent **Thomas Balmés**, jehož film *Zaspívej mi* byl oceněn na loňském ročníku festivalu, **Sigrid Dyekjær**, která patří k nejzkušenějším dánským producentkám a pořádá kurzy a přednášky na filmových školách po celém světě, a vedoucí výroby dokumentárních filmů v HBO Europe **Hana Kastelicová**.

Porota Václava Havla

Porota Václava Havla, která vybírá nejlepší film v kategorii Máte právo vědět, se letos sešla v tomto složení: **Génesis Dávila**, zakladatelka organizace Defiende Venezuela, která bojuje za odpovědnost a spravedlnost pro oběti politického pronásledování, svévolně zadržované osoby a další, kteří byli vystaveni útokům schváleným vládou; **Kiryl Masheka**, běloruský herec, aktivista a člen Svobodného běloruského divadla; a **Lian Ryan-Hume**, zakladatelka společnosti Manara Resources, vysoce působící nevládní organizace pod vedením žen, která se zaměřuje na posílení postavení arabských žen v Izraeli.

Porota České soutěže

O nejlepším českém dokumentu rozhoduje porota složená ze zástupců mezinárodních festivalů. Jejími členy letos byli ředitel Mezinárodního filmového festivalu v Soluni a Thessaloniki Documentary Festival **Orestis Andreadakis**, dramaturgyně týmu Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Docudays UA (Kyjev) **Darya Bassel** a výkonná ředitelka Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů FIPADOC ve Francii **Christine Camdessus**.

Regionální porota

Regionální porota se skládá ze tří zástupců regionálních festivalů. V porotě zasedli: **Dana Calábková**, pracovnice z Vědecké knihovny v Olomouci, kde několikrát ročně organizuje promítání filmů z cyklu Promítej i ty!, **Pavel Trčka**, který už deset let pořádá projekce v rámci Promítej i ty! na Valašsku, a **Barbora Bryksí Stunová**, vysokoškolská pedagožka, která se zabývá dopady slévárenství a průmyslových technologií na životní prostředí.

VÝBĚR

HOSTŮ

ALIAKSEI PALUYAN

režisér, který uvedl zahajovací snímek *Kuráž*

MEREDITH BROUSSARD

docentka a protagonistka filmu *Digitalizovaný předsudek* na Newyorské univerzitě, která se zabývá výzkumem umělé inteligence ve vyšetřovacích zprávách se zvláštním zaměřením na využití analýzy dat pro sociální účely

FRANCESCO CANNAVÀ

první italský dokumentarista, který se zabývá sexuální asistencí pro lidi se zdravotním postižením, představil film *Moje tělo*

SEYRAN ATEŞ

muslimská imámka, feministka, lidskoprávní aktivistka, která se snaží osvobodit islám od genderové diskriminace a protagonistka snímku *Seyran Ateş: Sex, Revoluce a Islám*

KIKI BOSCH

nizozemská extrémní freediverka, básnířka, filozofka a hrdinka filmu *Ponor*

DANIEL LOMBROSO

režisér snímku *Bílý šum* o krajně pravicové a nacionalistické influencerské buňce v Americe

MAIA MARTINIAK

režisérka a producentka filmu, která se věnuje environmentálním tématům, rozvojové spolupráci a tématům respektování práv dětí a žen, uvedla nový snímek *Neviditelná*

IVANA MARINIĆ KRAGIĆ

producentka a režisérka, která na festivalu představila film *Miluj bližní svou* o lásce dvou řádových sester

DOPROVODNÝ PROGRAM

Jeden svět se každoročně snaží vykročit za audiovizuální zážitek filmové projekce. V rámci doprovodného programu, který vzniká ve spolupráci s dalšími neziskovými a zájmovými organizacemi, mají diváci a divačky příležitost vyzkoušet si na vlastní kůži to, co prožívají protagonisté snímků.

23. ročník festivalu přinesl ve své druhé části za dodržení všech vládních a hygienických opatření spojených s koronavirem několik doprovodných akcí:

Stáří vpřed! Výstava ilustrací

Ve spolupráci s organizací Elpida vznikly ilustrace k anotacím pěti filmů z letošní filmové kategorie *Stáří vpřed!* (100+, *Gogo*, *Nic než slunce*, *Táta na odpočinku*, *Pořád mě bereš*), jež vytvořily příslušnice starší generace pouze na základě krátkých anotací a bez znalosti samotných filmů. Výstava výsledných ilustrací byla k vidění v pražských Kasárnách Karlín od 20. do 28. května.

Bojovka – zažij Jeden svět jinak!

Na místech spjatých s Jedním světem bylo schováno šest předmětů tematicky spjatých s novými i stávajícími tématy

festivalu. Návštěvníci a návštěvnice festivalu měli možnost tyto předměty jeden po druhém objevovat a vyřešit hádanky, které ukrývaly umístění dalšího stanoviště. Průvodcem touto bojovkou v pražských ulicích byla aplikace TourstoriesApp.

Free-walking tour po digitálně vyčleňující Praze

Podívat se na město optikou člověka, který nemá či nepoužívá moderní digitální technologie, třeba z důvodu obav o vlastní soukromí, mělo publikum Jednoho světa možnost v rámci procházky po Praze připravené zástupci organizací luRe / Digitální svobody. Jaké jsou možnosti takového člověka účastnit se městského dění? Jak s ním komunikují jednotlivé služby či instituce? Stojí o komunikaci s ním vůbec někdo, nebo se prostě stává víc a víc neviditelným a nezapojitelným, tedy vypadnutým? Free-walking tour ukázala příklady digitální exkluze v prostoru pražského centra.

Trh s lokálními farmáři

Film *Nejdřív se najíme* režisérky Suzanne Crocker dokumentuje experiment, při kterém ona i celá její rodina jedly po

celý rok výhradně lokální potraviny. Nelehká věc, když žijete v kanadském Yukonu. O mnoho jednodušší to měli návštěvníci festivalu, kteří si před filmem v Kasárnách Karlín mohli nakoupit dobroty od zástupců Svobodného statku na soutoku, Ekostatku Vlkaněč nebo POLOPO (Poctivé lokální potraviny).

Workshopy nového cirkusu

Před projekcí filmu *Troufni si!* uspořádal festival ve spolupráci s organizací Cirqueon dvojici workshopů nového cirkusu. První byl zaměřen na rodiče s dětmi od 3 do 6 let, druhý byl otevřený a přístupný všem. Pod dohledem mladých cirkusáků si bylo možné vyzkoušet žonglování i práci s vlastním tělem.

Parkurový workshop

Běhání úzkými uličkami, efektivní překonávání překážek, přemety a salta – pro protagonisty dokumentu *Ještě jeden skok* jde o jedinou šanci na únik z kruté reality Pásma Gazy. Ve spolupráci s Českou asociací parkouru a pod dohledem profesionálních lektorů z klubů In Motion a Prague Parkour PK1 měli diváci a divačky možnost proniknout do základů tohoto dynamicky se vyvíjejícího a stále populárnějšího sportu.

VIRTUÁLNÍ REALITA

V bezpečném prostoru Kasáren Karlín na čerstvém vzduchu nabídl 23. ročník festivalu Jeden svět skromnou přehlídku nejnovějších interaktivních projektů virtuální reality. Diváci a divačky měli možnost prohlédnout si, jak vysychá Mrtvé moře (*Bylo nebylo moře*), projít se po britském sídlišti, kterému hrozí gentrifikace (*Společné*

místo), nakouknout do stanu a vzpomínek jedné americké bezdomovkyně (*Tady žijeme*) nebo se ocitnout na hraně života a smrti se seniorem v pečovatelském domě v projektu (*Bez*)*starosti2*.

HOMO HOMINI

Tradiční předávání ceny **Homo Homini** proběhlo letos velmi netradičně – v rouškách, bez publika a s negativními testy na covid-19. Zahájení festivalu však mohl každý sledovat z pohodlí domova v českém i anglickém znění. **Člověk v tísní letos udělil cenu Homo Homini zadrženým členům běloruské lidskoprávní organizace Vjasna**, kteří dohledávali zadržené protestující, dokumentovali porušování lidských práv a pomáhali obětem policejního násilí. Za legitimní aktivity v oblasti obrany lidských práv jim hrozí až dvanáct let vězení. Marfa Rabkova, Andrei Chapiuk,

Leanid Sudalenka a Tatsiana Lasitsa u předávání být nemohli – cenu za zadržené kolegy převzala zástupkyně Vjasny Natallia Satsunkevich z rukou pražského primátora Zdeňka Hřiba. Po předání ceny filmový festival zahájil běloruský film Kuráž, po kterém následovala diskuze s režisérem filmu **Aliakseiem Paluyanem**, koordinátorkou lidskoprávního centra Vjasna **Natallií Satsunkevich**, běloruským hercem a aktivistou ze skupiny Pussy Riot **Kirylem Mashekou**, a **Tomášem Petříčkem**, který se jako ministr zahraničních věcí zasadil o českou reakci na krizi v Bělorusku.

OHLASY

OHLASY TVŮRCŮ

- „Chci poděkovat za skvělý zážitek z festivalu, za výběr filmů, které mne zasáhly, a za možnost účastnit se Guests meet Guests, díky čemuž jsem měl pocit, že jsem opravdu zase na festivalu.“
- „Wow, jsem nadšená, že se náš film dostal i na projekce do letních kin. Vypadá to neskutečně atmosféricky, hrozně ráda bych tam byla taky. Díky za Vaši práci!“
- „I přesto, že byl festival online, užili jsme si ho, jako bychom byli v Praze fyzicky. Velmi oceňujeme dramaturgii festivalu a výběr filmů.“

OHLASY DIVÁKŮ

- „Výborný, užitečný film! Skvělé, jak paní režisérka porodí tematicke dobře rozumí a plánuje další projekce v různých prostředích. Děkuji!“
- „Byly jste vynikající! Díky za skvělý vhled do světa školních projekcí, doporučuju koordinátorům, učitelům i rodičům...“
- „Procházka po digitálně vypadávající Praze byla skvělá. Díky, Digitální svobody!“
- „Ta znělka je parádní, mohl bych jí poslouchat od rána do večera!“
- „Nejsem si jistá, jestli je to stále dokument, nebo fikce, ale jsem si jistá tím, že Jeden svět je skvělý, že takové filmy přináší a otevírá důležitá témata, o kterých by se mělo mluvit!“

JEDEN

SVĚT

PRO

VŠECHNY

Univerzální přístupnost festivalu pro diváky a diváčky s postižením již považujeme za naprostou samozřejmost, a proto jsme letos opět usilovali o to, aby se našeho programu mohl zúčastnit opravdu každý. I přes přesun do online prostředí se nám to povedlo a během streamované části festivalu jsme nabídli vybrané streamy se simultánním přepisem do českého jazyka a s tlumočením do českého

znakového jazyka. Všechny filmy na platformě Jeden svět online měly titulky a část festivalových filmů v letních kinech měla audiopopis, který umožňuje vnímat vizuální složku filmu prostřednictvím zvukového komentáře. Vybrané filmy pak měly **popisné titulky pro neslyšící a nedoslýchavé**, které popisují zvuky, ruchy nebo označují mluvčího.

JEDEN

SVĚT

V BRUSELU

14. ročník festivalu dokumentárních filmů o lidských právech **Jeden svět v Bruselu** se konal výhradně online, trval 5 dní, nabídl 9 dokumentárních filmů a streamoval 10 diskusí s významnými hosty z celého světa. Festivalová porota složená ze zástupců lidskoprávních organizací vybrala jako vítězný film snímek **Naše svoboda** od Celiney Esher a rozhodla se udělit zvláštní cenu filmu **Poslední šance pro spravedlnost** od Mariny Shupac.

Poprvé ve své historii se festival Jeden svět v Bruselu konal **online**. Diskuze, akce a setkání tvoří stejně důležitou součást festivalu jako samotné filmy. Bohužel letos nebylo možné pořádat v hlavním

městě orgánů Evropské unie fyzické akce. Letošním téma **Vypadáváš** odkazovalo na nejistotu a odosobnění, které virtuální prostor tak často přináší. To ale neplatilo bruselskou část festivalu, který naopak propojil obránce lidských práv, filmaře, protagonisty, odborníky, zástupce nevládních organizací a tvůrce politik a poskytl platformu pro zvyšování povědomí o porušování lidských práv v 9 různých zemích. Akce Jednoho světa v Bruselu sledovalo v přímém přenosu téměř 600 lidí a ve dnech následujících po festivalu stovky dalších sledovaly diskuse na platformách sociálních médií. Diskuse se zúčastnilo více než 40 řečníků z 5 kontinentů a z více než 18 zemí.

PROMÍTEJ

I TY!

Promítej i ty! je celoroční program festivalu Jeden svět zaměřený na komunitní projekce a nabízí komukoli možnost představit festivalové dokumenty z posledních 11 ročníků festivalu vlastnímu publiku a to kdekoli v rámci České republiky. Projekt, který naleznete na www.promitejity.cz, se za svou existenci proměnil v největší alternativní systém distribuce dokumentárních filmů o lidských právech v České republice.

V současné době si můžete vybrat ze **70 dokumentů**. Do sítě promítajících, kteří pořádají projekce po celé ČR, ať už v kině, kavárně, nebo pro sousedy na dvorku, je v tuto chvíli zaregistrováno téměř 2500 lidí.

V roce 2021 jsme do katalogu přidali již 6 filmů, z toho 3 z posledního ročníku festivalu. Na jaře to byla **Svébytná půda**

o komunitě žijící v subarktické Kanadě a hledání alternativních možností pěstování potravin v zamrzlé krajině, když se musí stát soběstačnými. V březnu a dubnu 3 nově přidaným filmům předcházela streamovaná online premiéra s následnými debatami. **Příběh cesty kolem světa**, výherce Divácké ceny, nabízí překrásné záběry a dobrodružný příběh mladého páru, který se vydal pěšky na cestu na východ, aby se domů vrátil ze západu bez jediného využití letadla. **Hon za utopií** ukazuje snahu jedné skandinávské rodiny o udržitelnější způsob života na organické farmě v Dánsku jménem Permatopie. Idylická představa se ale přerodí v neuspokojivou realitu. Třetí film pochází z letošní festivalové kategorie Ruský standard, která zkoumala různé polohy ruského života. **Stavební jáma** je kompilací pečlivě vybraných videí, které se stávají hlasem opomíjených a odhalují rozsah neřešených sociálních, zdravotních, infrastrukturních i lidskoprávních problémů, jimž ruští občané denně čelí.

O prázdninách byl do výběru přidán ideální film na venkovní letní projekce **Čhadar, cesta po řece**. Na každoroční cestě po zamrzlé řece v Himalájích do školy a zase zpátky v něm následujeme otce s dospívající dcerou. Co budou dělat, až řeka kvůli globální změně klimatu přestane

zamrzat a dcera se již nedostane domů? Do Promítej i ty! byl již tradičně zařazen i film, který ocenila Regionální porota festivalu a který zároveň získal i Zvláštní cenu poroty Václava Havla. **Naše svoboda** sleduje příběh Teodory Vásquez, která byla v Salvadoru odsouzena k 30 letům vězení za to, že porodila mrtvé dítě a policie ji obvinila z úmyslné vraždy. Osud Teodory bohužel není v Salvadoru zdaleka ojedinělý. **Do konce roku se v rámci Promítej i ty! můžete těšit ještě na 1 - 2 nové filmy.**

JEDEN

SVĚT

2022

21/3 – 3/4/2022
regiony a Praha

JEDEN SVĚT
Mezinárodní festival
dokumentárních filmů
o lidských právech

Pořádá Člověk v tísni, o. p. s.
Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2

Facebook: **@jedensvet**

Twitter: **@jedensvet**

Instagram: **@jedensvetcz**

E-mail: **info@jedensvet.cz**

www.jedensvet.cz